
[Finantsinspektsiooni aastaraamat 2011](#)

Juhatuse esimehe pöördumine

2011. aasta oli finantsturgudel väga keeruline. Mitmete eurotsooni riikide pikaajalised fiskaalprobleemid tõid kaasa finantsturgude usalduse kadumise riikide võimesse oma võlakohustusi teenindada. Kujunenud kriisist väljumiseks on astutud nii poliitilisi samme kui rakendatud finantsmajanduslikke meetmeid. Kuigi eurotsooni lagunemine ja euro usaldusväärsuse langus on suudetud ära hoida, on olukord rahaturgudel jätkuvalt murettekitav. Euroopa Pangandusjärelevalve Asutus EBA viis 2011. aasta kevadsuvel läbi 91 Euroopa pangagrupi hõlmanud stressitesti, mis näitas, et kuigi krediidasutused olid enne stressitesti suutnud märkimisväärselt suurendada oma kapitalipuhvreid, oli siiski kaheksal pangagrupil probleeme kokkulepitud kapitalinõuete täitmisega ja kuusteist pangagrupi olid selles osas miinimumnõuete täitmisele väga lähedal. Stressitesti tulemuste põhjal andis EBA rahvuslikele pangajärelevalevetele selgepiirilised soovituselised pangade kapitalipuhvrite tugevdamiseks, soovitudes pangadel piirata võimalikke dividendide väljamakseid ja kaasata täiendavat kapitali kus see on võimalik. Hea meel on tõdeda, et Eesti turul tegutsevad Skandinaavia pangagrupid läbisid stressitesti edukalt ja Eesti pangandussektori usaldusväärsus on jätkuvalt kõrge.

2011. aasta üks olulisemaid teetähiseid Euroopas oli kolme Euroopa Liidu järelevalveasutuse: Euroopa Pangandusjärelevalve Asutuse EBA, Euroopa Väärtpaberitur Järelevalve Asutuse ESMA ja Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse EIOPA töö sisuline käivitumine. Lisaks alustas Euroopa Keskpanga juures tööd Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ESRB. Finantsinspektsiooni juhatuse liikmed osalevad ESMA juhatuse töös ning EIOPA infotehnoloogia ja aruandluse alalises töörühma juhtimises, aga samuti ka Põhjamaade ja Balti riikide piiriülese finantsstabiilsuse grupi NBSG töörühma Resolution Tools Working Group (RTWG) juhtimises. Uus järelevalveline raamistik suurendab märgatavalt Euroopa Liidu järelevalveasutuste rolli üleeuroopaliste regulatsioonide väljatöötamises ja ühetaolises rakendamises. ESMA puhul on oluline ära märkida ka uus föderaalne järelevalveline mandaat Euroopa Liidus tegutsevate reitinguagentuuride üle.

Finantsinspektsiooni jaoks oli oluline teetähis nõukogu poolt finantsjärelevalve uue strateegia kinnitamine aastateks 2011–2015. Uues strateegias on kirjeldatud lähiaastate kolm peamist tegevussuunda: Finantsinspektsiooni järelevalvelise võimekuse tõstmine, koostööpartnerluse edendamine ning Finantsinspektsiooni rolli kasv finantsteenuste tarbijate nõustamisel ja suunamisel.

Finantsinspektsiooni üheks olulisemaks järelevalveliseks tegevuseks pangandussektoris 2011. aastal olid usaldatavusnormatiivide raamistiku Basel II ühe komponendi, sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsessi Pillar 2 raames antud hinnangud pankade kapitali adekvaatsuse tagamise protsessi usaldusväärsusele ja kapitalivajadusele. Analüüsisime pankade poolt esitatud sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi raportiteid ning koostasime omapoolsed järelevalvelised hinnangud. Finantsjärelevalve hinnanguid tutvustasime kõikidele Eestis tegutsevatele krediidasutustele, piiriüleste pangagruppide osas esitasime hinnangud emapanga järelevalvetele

grupiülese järelevalvelise hinnangu koostamiseks. 2011. aasta järelevalveliste hinnangute rõhuasetus oli sellistel kvalitatiivsetel teemadel nagu üldjuhtimine, tegevuste grupisisene edasiandmine (outsourcing), siseauditi ja teiste sisekontrolli mehhanismide toimimise kvaliteet ning strateegia ja omanikega seotud küsimused. Eestis tegutsevate krediidasutuste kapitaliseeritus on kõnealuse hinnangu kohaselt rahuldav ning regulatiivsete normatiivide suhtes piisav.

Jätakuvalt oli pangandussektoris olulisel kohal tugevusanalüüside läbiviimine krediidiriski valdkonnas hindamaks pankade vastupanuvõimet ja kapitalibaasi tugevust krediidiriski võimalikul realiseerumisel konservatiivsete stsenaariumite toimumise korral.

2011. aastal viis Finantsinspeksioon läbi ka mitmeid erinevate loataotlustega seotud järelevalvemenetlusi. Olulisemana väärivad märkimist Swedbank'i Baltimaade struktuuriüksuste restruktureerimist käsitlevad analüüsid.

Pangandusturu läbipaistvuse tagamiseks tegime mitme Eesti Krediidipanga aktsionäri puhul keelava otsuse oma hääleõiguse teostamiseks, mis jääb jõusse kuni krediidasutuse omanikestruktuur ja rahastamine ei vasta Eesti pangandusturu nõuetele.

Kindlustussektori järelevalvetegevuses viis Finantsinspeksioon lisaks kvartalialanalüüsidele 2011. aastal läbi Eestisisese stressitesti elukindlustusandjatele, analüüsiga olid hõlmatud kõik kindlustusandjate varad. Stressitest näitas, et elukindlustusseltside varad on investeeritud konservatiivselt ning Euroopa võlakirjaturgudel toimuv olulist mõju seltside kapitalinõuete täitmisele ei oma. Üleeuroopalise kindlustussektori stressitesti, kus esmakordselt osalesid Euroopa Liidu olulisemad kindlustusandjad soolo tasemel, viis läbi ka Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutus EIOPA. Lisaks suurematesse kindlustusgruppidesse kuuluvatele Eesti kindlustusandjatele, kes osalesid EIOPA stressitestis vastava kindlustusgrupi koosseisus, osales üks Eesti elukindlustusandja stressitestis ka soolo baasil. Kõik Eestis tegutsevad ja analüüsis osalenud kindlustusgrupid läbisid testi.

Teenusejärelevalve valdkonnas oleme oluliselt tõstnud kohapealsete kontrollide mahtu Finantsinspeksiooni juhendite ja seadusest tulenevate nõuete täitmise kontrollimiseks. 2011. aastal analüüsis Finantsinspeksioon turu läbipaistvuse tagamise eesmärgil investeerimisriskiga hoiuste turgu ja kahetsusväärset peab nentima, et vaadeldud kaheaastase perioodi jooksul oli selle investeerimisinstrumendi kaalutud keskmine tootlus investorite jaoks negatiivne. Siinkohal on hea meel tõdeda, et Finantsinspeksiooni algatusel viidi 2011. aastal sisse seadusemuudatus, mis karmistas pankade jaoks klientide sobivusnõuete hindamist kõikide investeerimisriski kandvate finantsteenuste pakkumisel.

Turukuritarvituste ennetamisel ja vajadusel potentsiaalsete turukuritarvitajate tõhusamaks heidutamiseks jätkasime aktiivset koostööd Politsei- ja Piirivalveameti ning Prokuratuuriga.

Finantskirjaoskuse edendamisel oli meie peamine tähelepanu suunatud koolidele ja õpetajatele. Koostöös NASDAQ OMX Tallinna börsi, Pangaliidu ja turuosalistega viisime läbi terve rea temaatilisi õppepäevi erinevates Eesti maakondades. Tarbijaveebi lisandus pankade teenustasude võrdlustabel, tarbijaveebist täna kättesaadavad erinevad võrdlustabelid suurendavad finantsteenuste turu läbipaistvust ja annavad inimestele parema võimaluse leida enda jaoks kõige sobivam teenusepakkuja.

Hea meel on jätkuvalt tugeva organisatsiooni ja meeskonnavaimu üle. Siiras tänu kõikidele kolleegidele, tänu kelle igapäevasele tööle on loodud kindel alus edasiminekuks.

Aastaraamatu PDF versioon

- [Finantsinspektsiooni aastaraamat 2011](#)

[Aastaraamat](#)

Viimati muudetud 15.05.2019